

Wstęp

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jest spółką handlową o charakterze kapitałowym. Jest to sposób prowadzenia działalności minimalizujący ryzyko i odpowiedzialność wspólników za ewentualne niepowodzenie spółki. Podstawą działalności spółki z o.o. jest kapitał zakładowy, a wspólnicy odgrywają w niej drugorzędną rolę.

Cele prowadzenia działalności w formie spółki z o.o. mogą być rozmaite: zarobkowe, gospodarcze, ale niemające charakteru zarobkowego, bądź nawet niegospodarcze. Generalnie spółka z o.o. może zostać zawiązana w każdym celu prawnie dopuszczalnym.

Realizując wspomniane cele, spółka z o.o. podejmuje decyzje przez swoje organy: zarząd, zgromadzenie wspólników, radę nadzorczą i komisję rewizyjną. Kto jednak konkretnie podejmuje decyzje i w jakiej formie? O tym stanowią przepisy Kodeksu spółek handlowych. Przystępnie i praktycznie wyjaśnia tę kwestię także niniejsza publikacja.

Rola wspólników jako elementu właścicielskiego w spółce z o.o. jest drugorzędna – w porównaniu z rolą kapitału zakładowego – co nie zmienia faktu, że pozycja ta jest nadal silna. Z tego względu zgromadzeniu wspólników jako organowi spółki przypisane są najważniejsze kompetencje w spółce. Zgromadzenia wspólników nie trzeba powoływać, po prostu jest i stanowi odzwierciedlenie aktualnego składu osobowego wspólników każdej spółki z o.o. To zgromadzenie wspólników decyduje, w jaki sposób podzielić wypracowany zysk lub pokryć straty, wybiera lub odwołuje członków organów spółki, w końcu wyraża zgodę na podjęcie działań w newralgicznych dla spółki kwestiach.

Decyzje w tych i licznych innych sprawach wspólnicy podejmują w formie uchwał. Co do zasady wspólnicy podejmują uchwały na zgromadzeniach wspólników – zwyczajnych lub nadzwyczajnych. W określonych sytuacjach Kodeks spółek handlowych zezwala na podejmowanie uchwał w mniej formalny sposób, w innych wprost wymaga podejmowania ich na zgromadzeniu wspólników.

Podjęcie uchwały w spółce z o.o. może się wiązać z licznymi dylematami. Czy uchwała może zostać podjęta właśnie na formalnie zwołanym zgromadzeniu wspólników, czy też w formie kurendy lub głosowania pisemnego, a może wymogi jej podjęcia są jeszcze bardziej formalne (przed notariuszem)? W jaki sposób sformułować uchwałę? Kiedy uchwały należy zgłosić do sądu rejestrowego, jakie wiążą się z tym koszty i jak wypełnić formularz do sądu? Z wątpliwościami tego rodzaju spotykam się na co dzień. Na te i inne pytania postarałem się odpowiedzieć w niniejszej publikacji.

Choć Kodeks spółek handlowych wymienia wśród organów spółki zgromadzenie wspólników w ostatniej kolejności, w tym opracowaniu kolejność została częściowo odwrócona, a uchwały wspólników zaprezentowano w pierwszej kolejności. Wystarczającym uzasadnieniem dla takiego zabiegu są wiodąca wśród organów spółki z o.o. rola zgromadzenia wspólników i liczne kompetencje decyzyjne w sprawach spółki. Potwierdza to nawet pobieżna lektura odpowiedniego działu Kodeksu dotyczącego spółek z ograniczoną odpowiedzialnością.

W celu usystematyzowania uchwały wspólników zostały podzielone na odpowiednie kategorie. Najpierw omówione są ogólne zasady podejmowania uchwał, a następnie uchwały podejmowane na etapie tworzenia spółki, uchwały dotyczące uprawnień i obowiązków w spółce, uchwały stanowiące wykonywanie uprawnień wobec organów spółki, w tym uprawnień nadzorczych, uchwały związane z szeroko pojętym funkcjonowaniem spółki, zmianą umowy spółki, rozwiązaniem i likwidacją spółki, w końcu uchwały dotyczące łączenia i podziału spółek.

Określenie zgromadzenia wspólników jako organu uchwałodawczego może sugerować, iż podejmowanie decyzji w sprawie funkcjonowania spółki w formie uchwał dotyczy tylko tego organu. Nic bardziej mylnego, a kompetencje uchwałodawcze przysługują w określonych sprawach również zarządowi – jako organowi reprezentującemu i prowadzącemu sprawy spółki, a także radzie nadzorczej i komisji rewizyjnej, co zostało omówione w dalszych działach publikacji.

Wzór każdej uchwały i przykładowo wypełnionego formularza do sądu rejestrowego został poprzedzony odpowiednią dawką informacji teoretycznych popartych orzecznictwem, aby pełniej wprowadzić Czytelnika w daną materię.

Mam nadzieję, że teoretyczno-praktyczna zawartość niniejszej publikacji okaże się przydatna przy wykonywaniu uchwałodawczych kompetencji w każdej spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

Adam Sroga

Dział I

Zgromadzenie wspólników jako organ uchwałodawczy

Rozdział 1

Zakres i reguły dotyczące uchwał wspólników

1.1. Ogólne zasady podejmowania uchwał

1.1.1. Uchwały wspólników (zgromadzenia wspólników)

W każdej spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (dalej: spółka z o.o.) występuje organ uchwałodawczy – zgromadzenie wspólników. Inaczej niż w przypadku zarządu czy rady nadzorczej nie trzeba formalnego powołania tego organu. Zgromadzenie wspólników ma bowiem z góry określony skład osobowy, który zmienia się wraz ze zmianą grona wspólników.

Zasadą jest, że wspólnicy podejmują uchwały na zgromadzeniach wspólników – zwykłych i nadzwyczajnych. Odstępstwem od tej zasady jest podejmowanie uchwał bez odbycia zgromadzenia wspólników. Jest to możliwe, gdy wszyscy wspólnicy wyrażą na piśmie zgodę na postanowienie, które ma być powzięte (tzw. kurenda), albo na głosowanie pisemne. Pierwszy sposób polega na głosowaniu nad gotową uchwałą o konkretnej treści, przy czym wszyscy wspólnicy muszą się pod taką uchwałą podpisać. W drugim przypadku mamy do czynienia z wyrażeniem jednomyślnej zgody na to, aby głosować w przyszłości na piśmie. To późniejsze głosowanie odbywa się na ogólnych zasadach – uchwała zapada bezwzględną większością głosów.

Niekiedy ustawa z 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1577 ze zm., dalej: k.s.h.) wprost wskazuje, jakich uchwał nie wolno podejmować

poza zwyczajnym zgromadzeniem wspólników (tak jest np. w przypadku art. 231 § 2 k.s.h.). W wielu przepisach przewidziano wymóg podejmowania uchwał na zgromadzeniu wspólników bez wskazania, czy ma się to odbyć na zgromadzeniu zwyczajnym czy nadzwyczajnym: art. 15, art. 191 § 1, art. 199 § 2, art. 210 § 1, art. 222 § 6, art. 233, art. 237 § 2, art. 281, art. 288 § 1–2, art. 506, art. 522, art. 541, art. 562 k.s.h. W innych przypadkach wprowadzono ogólnie konieczność podejmowania uchwał bez sprecyzowania, czy ma się to odbyć na zgromadzeniu wspólników (zwyczajnym albo nadzwyczajnym), czy też pisemnie, np. w art. 178 § 1, art. 201 § 4, art. 207, art. 255 § 1 k.s.h.

Biorąc pod uwagę powyższe uregulowania i podziały, skłonić się można ku pogładowi, że podejmowanie uchwał bez odbycia zgromadzenia wspólników (tj. w trybie art. 227 § 2 k.s.h.) jest dopuszczalne zawsze wtedy, gdy Kodeks spółek handlowych wyraźnie tego nie zabrania. Sformułowanie „uchwała wspólników” powinno być więc rozumiane w ten sposób, że uchwała może być podjęta na zgromadzeniu wspólników albo w trybie określonym w art. 227 § 2 k.s.h., jeśli nie jest zastrzeżona pierwsza forma.

Wymóg podejmowania uchwały wspólników (zgromadzenia wspólników) może wynikać zarówno z Kodeksu spółek handlowych, jak i z umowy spółki, co ma znaczenie dla skutków dokonania czynności prawnej bez wymaganej uchwały (art. 17 k.s.h.). W pierwszym przypadku czynność taka jest nieważna. Tymczasem czynność prawna dokonana bez zgody właściwego organu spółki (w tym zgromadzenia wspólników) pozostaje ważna, gdy taki wymóg wynika z ustaw.

1.1.2. Zwyczajne zgromadzenie wspólników

W terminie 6 miesięcy po upływie każdego roku obrotowego powinno odbyć się zwyczajne zgromadzenie wspólników. Obligatoryjnie przedmiotem jego obrad jest:

- rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania zarządu z działalności spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy,
- udzielenie członkom organów spółki absolutorium z wykonania przez nich obowiązków,
- powzięcie uchwały o podziale zysku albo pokryciu straty – o ile sprawy te nie zostały wyłączone spod kompetencji zgromadzenia wspólników.

1.1.3. Nadzwyczajne zgromadzenie wspólników

Zdecydowana większość zgromadzeń wspólników ma charakter nadzwyczajny. Zwołuje się je w przypadkach określonych w dziale I k.s.h. „Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”, w przypadkach określonych w umowie spółki, a także gdy organy lub osoby uprawnione do zwoływania zgromadzeń uznają to za wskazane.

1.1.4. Miejsce i sposób zwoływania zgromadzeń

Zgromadzenia wspólników odbywają się co do zasady w siedzibie spółki, tj. w miejscowości, w której swoje funkcje wykonuje zarząd. Określenie siedziby spółki stanowi jeden z obligatoryjnych elementów umowy spółki. Umowa spółki może też wskazywać w swej